

UZASADNIENIE

W dniu 25.09.2013r. T. S. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 10.10.2013r. (...) Oddział w P. odmówił T. S. prawa do tego świadczenia uznając, iż nie spełnia on przesłanek do nabycia prawa do emerytury pomostowej.

T. S. decyzję powyższą zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie, w którym wniósł o zmianę decyzji i przyznanie należnego mu świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że T. S. nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do emerytury pomostowej, gdyż przed dniem 01.01.1999r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach bądź szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz po dniu 31.12.2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach bądź szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych i nie udowodnił 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach a jedynie 4 lata, 3 miesiące i 10 dni.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie T. S. jako niezasadne nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą prawną żądania wnioskodawcy są przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U z 2008 r., nr 237, poz. 1656). Ustawa ta ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania świadczenia do osób urodzonych po dniu 31 stycznia 1948r., które prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze rozpoczęły przed dniem 1 stycznia 1999r. Celem tej ustawy jest ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionych rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w których oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach na wcześniejsze przejście na emeryturę powinny zostać zaspokojone (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013, nr 5-6, poz. 62 i z dnia 4 września 2012 r., I UK 164/12, LEX nr 1284720).

Wskazany cel ustawy o emeryturach pomostowych realizują przepisy określające warunki nabycia prawa do przewidzianego w niej świadczenia, w tym art. 4 i art. 49. W myśl pierwszego z nich, prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący, co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący, co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z unormowania tego wynika, że przy nabywaniu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy uwzględnieniu podlegają przypadające przed dniem 1 stycznia 2009r. okresy pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, jednakże dotyczy to wyłącznie sytuacji spełnienia przez ubezpieczonego wszystkich pozostałych przesłanek określonych w art. 4, gdyż muszą one być spełnione łącznie.

Możliwość uzyskania emerytury pomostowej przez osoby niespełniające warunku z art. 4 pkt 6 przewiduje natomiast art. 49 ustawy, według którego prawo to przysługuje osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Powyższe oznacza, że art. 49 w miejsce warunku z art. 4 pkt 6 wprowadza wymaganie, aby wnioskodawca spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009r.) warunek posiadania, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W konsekwencji osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować, jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 04.12.2013r., II UK 159/13, LEX nr 1405231. Powyższy pogląd Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela i aprobuje.

Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że decyzja ZUS z dnia 21.01.2014r. odmawiająca przyznania J. M. prawa do emerytury pomostowej była prawidłowa.

Poza sporem w niniejszym postępowaniu pozostawało spełnienie przez odwołującego przesłanek określonych w art. 4 pkt. 1, 3-4 i 7 ustawy o emeryturach pomostowych. Odwołujący bowiem urodził się (...), a więc po dniu 31.12.1948, ma ukończone 60 lat, zgromadził okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze przekraczającym wymagane 25 lat oraz rozwiązał stosunek pracy. W toku postępowania przed Sądem odwołujący przyznał również, że nie spełnia przesłanki określonej w art. 4 pkt. 6 tj., nie kwestionował, że po dniu 31.12.2008r. nie wykonywał żadnych prac w szczególnych warunkach.

W takim stanie rzeczy do rozstrzygnięcia pozostało czy odwołujący spełnia przesłanki do nabycia prawa do emerytury pomostowej, o których mowa w cyt. wyżej art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Jak wskazano wyżej art. 49 w miejsce warunku z art. 4 pkt 6 wprowadza wymaganie, aby wnioskodawca spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009r.) warunek posiadania, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. W konsekwencji koniecznym było dokonanie ustaleń czy istnieją podstawy do przyjęcia, że charakter pracy odwołującego w spornym okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w W. Zakład Produkcyjny w P. od 27.11.1975r. do 31.07.1995r. pozwala na zakwalifikowanie go jako pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że pracami w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS są prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A lub B, stanowiącym załącznik do

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Pracami w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych są natomiast prace w szczególnych warunkach wymienione w załączniku nr 1 lub załączniku nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Z przedłożonego przez odwołującego świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 24.10.2005 roku (vide k. 13 akt emerytalnych) wynika, że w okresie od 27.11.1975r. do 31.07.1995r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał on pracę na stanowisku spawacza gazowego wymienionym w wykazie A dziale XIV poz. 12 pkt. 9 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12.08.1983r. w sprawie określania stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach. Wskazane świadectwo pracy zostało kwestionowane przez ZUS.

Na okoliczność charakteru pracy odwołującego w spornym okresie Sąd przesłuchał zawnioskowanych świadków oraz odwołującego w charakterze strony, przeprowadził też dowód z dokumentów z akt osobowych odwołującego za sporny okres zatrudnienia.

Świadkowie J. S. i T. P., którzy pracowali razem z odwołującym w (...) w P. zeznali, że przez cały czas pracował on jako spawacz gazowy, zajmował się też cięciem termicznym. Nie zajmował się natomiast spawaniem łukowym tj. elektrycznym. Podobnie, jak inni spawacze spawał na dużej hali, która miała około 4 – 5 metrów wysokości i tzw. świetliki, sporadycznie na zewnątrz. Z zeznań świadków wynikało, że część stanowisk spawalniczych była wentylowana, część nie.

Zeznania świadków korespondują z zeznaniami odwołującego, który przesłuchany w charakterze strony podał, że w (...) w P. pracował jako spawacz gazowy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, często w nadgodzinach. Spawał elementy stalowe, z miedzi, z mosiądzu. Spawał na hali produkcyjnej w pomieszczeniu przedzielonym ekranami. Hala miała wysokość 3,5 – 4 metry. Oprócz spawania gazowego, zajmował się też cięciem termicznym. Nie zajmował się spawaniem łukowym tj. elektrycznym. Podał, że na czterech spawaczy dwa stanowiska były wentylowane. Spawacze zmieniali się na stanowiskach wentylowanych i niewentylowanych. Odwołujący podał też, że nie spawał w zbiornikach, rurach, tylko na hali. Odwołujący przyznał też, że po dniu 31.12.2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerść i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadkowie to osoby obce dla odwołującego. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość. Świadkowie pracowali razem z odwołującym, zatem posiadali wiedzę w przedmiocie charakteru jego pracy w spornym okresie.

W toku prowadzonego postępowania Sąd uzyskał również dokumentację osobową odwołującego za okres jego pracy w (...) w P.. Jej analiza wskazuje, że stanowisko pracy odwołującego praktycznie w całym okresie zatrudnienia określone było jako spawacz gazowy.

Analiza dokumentacji osobowej koresponduje więc zasadniczo z przeprowadzonymi w sprawie dowodami osobowymi.

Reasumując, z dokonanych przez Sąd ustaleń wynika, że charakter pracy J. M. w Zakładach (...) w W. Zakład Produkcyjny w P. od 27.11.1975r. do 31.07.1995r. pozwala na zakwalifikowanie jej jako pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Są to bowiem prace, o których mowa w załączniku A do cyt. rozporządzenia w dziale XIV pod poz. 12 – „prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym”. Charakter pracy odwołującego we wskazanym okresie nie pozwala jednak na zakwalifikowanie go jako pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Załącznik nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych pod poz. 28 przewiduje „prace bezpośrednio przy stawianiu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna

statków, zbiorniki, rury itp.) Wykonywania tego rodzaju prac odwołujący nie wykazał. Jak wynika z przeprowadzonych w sprawie dowodów odwołujący nie zajmował się spawaniem łukowym, a jedynie spawaniem gazowym i cięciem termicznym. Ponadto czynności tych nie wykonywał z pomieszczeniach o małej kubaturze z utrudnioną wentylacją, takich jak podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.

Powyższe wskazuje, że J. M. nie spełnia wszystkich koniecznych przesłanek do przyznania mu prawa do emerytury pomostowej wynikających z cytowanych wyżej przepisów ustawy o emeryturach pomostowych.

Mając na uwadze wszystkie podniesione wyżej argumenty, Sąd Okręgowy uznając, iż decyzja ZUS z dnia 21.01.2014r. odmawiająca J. M. prawa do emerytury pomostowej odpowiada prawu, działając na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 kpc, oddalił odwołanie.